

Tiết 1:

CHỦ ĐỀ 1: CĂN BẬC HAI

I – CĂN BẬC HAI

1) Căn bậc hai số học

Định nghĩa: (SGK)

$$x = \sqrt{a} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x^2 = a \end{cases} \quad (a \geq 0)$$

Ví dụ 1: Viết các căn bậc hai số học của các số sau:

- Căn bậc hai số học của 16 là: $\sqrt{16}$

- Căn bậc hai số học của 5 là: $\sqrt{5}$

Ví dụ 2: Tính các căn bậc hai số học sau

$$1) \sqrt{49} = 7, \quad 2) \sqrt{1,21} = 1,1, \quad 3) \sqrt{(-3)^2} = 3$$

2) So sánh các căn bậc hai số học

Định lí:

Với hai số a, b không âm,
ta có: $a < b \Leftrightarrow \sqrt{a} < \sqrt{b}$

Ví dụ 1: so sánh $\sqrt{5}$ và $\sqrt{7}$

Vì $5 < 7$ nên $\sqrt{5} < \sqrt{7}$

Ví dụ 2: so sánh 3 và $\sqrt{5}$

Ta có $3 = \sqrt{9}$

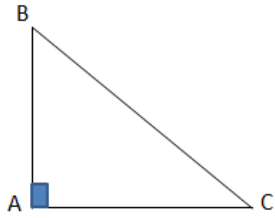
Vì $9 > 5$ Nên $3 > \sqrt{5}$

Tiết 2

II – CĂN THỨC BẬC HAI VÀ HẰNG ĐẲNG THỨC $\sqrt{A^2} = |A|$

1) Căn thức bậc hai

a) Ví dụ: Cho tam giác ABC vuông tại A, AB= 2 cm, AC= x cm. Tính độ dài BC

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A

$$\Rightarrow BC^2 = AB^2 + AC^2 \text{ (đ/l Py.ta go)}$$

$$\Rightarrow BC^2 = 2^2 + x^2$$

$$\Rightarrow BC^2 = 4 + x^2 \quad \text{Căn thức bậc hai của } 4+x^2$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{4+x^2}$$

b) Khái niệm:

$\sqrt{A}$: Căn thức bậc hai của A ($A \geq 0$)
--

2) Hằng đẳng thức $\sqrt{A^2} = |A|$

a) Ví dụ: Tính và so sánh

1) $\sqrt{7^2}$ và $|7|$

Ta có:
$$\begin{cases} \sqrt{7^2} = 7 \\ |7| = 7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{7^2} = |7|$$

2) $\sqrt{(-3)^2}$ và $|-3|$

Ta có:
$$\begin{cases} \sqrt{(-3)^2} = 3 \\ |-3| = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{(-3)^2} = |-3|$$

b) Định lý

Với mọi số a, ta có $\sqrt{a^2} = a $
--

Chứng minh: SGK/ 9

Ví dụ: Tính

1) $\sqrt{7^2} = |7| = 7$

2) $\sqrt{(-5)^2} = |-5| = 5$

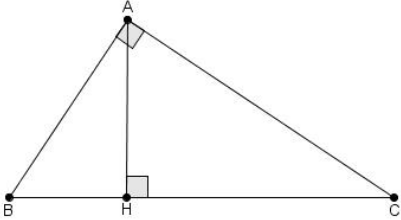
c) Chú ý: (SGK)

CHỦ ĐỀ 1: HỆ THỨC LƯỢNG VÀ CÁC BÀI TOÁN LIÊN QUAN

I. MỘT SỐ HỆ THỨC VỀ CẠNH VÀ ĐƯỜNG CAO:

1. Hệ thức giữa cạnh góc vuông và hình chiếu của nó trên cạnh huyền:

Cho hình vẽ:

AB, AC : cạnh góc vuông

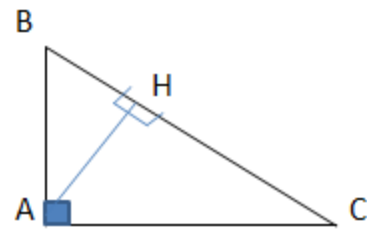
AH : đường cao

BH : hình chiếu của AB

CH : hình chiếu của AC

a - Định lí 1: Trong một tam giác vuông, bình phương mỗi cạnh góc vuông bằng tích của cạnh huyền và hình chiếu của cạnh góc vuông đó trên cạnh huyền

b – Áp dụng: Cho tam giác ABC vuông tại A, AH là đường cao. Có BC = 15cm, BH = 5,4cm. Tính AB

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A, AH là đ/c

$$\Rightarrow AB^2 = BC \cdot BH \text{ (hệ thức lượng)}$$

$$\Rightarrow AB^2 = 15 \cdot 5,4$$

$$\Rightarrow AB^2 = 81$$

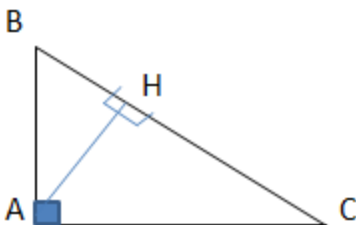
$$\Rightarrow AB = \sqrt{81}$$

$$\Rightarrow AB = 9\text{cm}$$

2. Một số hệ thức liên quan tới đường cao:

a - Định lí 2: Trong một tam giác vuông, bình phương đường cao ứng với cạnh huyền bằng tích hai hình chiếu của hai cạnh góc vuông trên cạnh huyền

– Áp dụng: Cho tam giác ABC vuông tại A, AH là đường cao. Có BH = 5,4cm, CH = 9,6 cm. Tính AH

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A, AH là đ/c

$$\Rightarrow AH^2 = BH \cdot CH \text{ (hệ thức lượng)}$$

$$\Rightarrow AH^2 = 5,4 \cdot 9,6$$

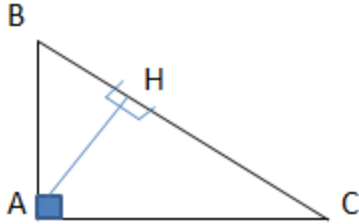
$$\Rightarrow AH^2 = 51,84$$

$$\Rightarrow AH = \sqrt{51,84}$$

$$\Rightarrow AH = 7,2\text{cm}$$

b - Định lí 3: Trong một tam giác vuông, tích hai cạnh góc vuông bằng tích của cạnh huyền và đường cao tương ứng

– **Áp dụng:** Cho tam giác ABC vuông tại A, AH là đường cao. Có AB = 3cm, AC = 4 cm. Tính AH

+ Tính BC

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A

$$\Rightarrow BC^2 = AB^2 + AC^2 \text{ (đ/l Pytago)}$$

$$\Rightarrow BC^2 = 3^2 + 4^2$$

$$\Rightarrow BC^2 = 25$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{25}$$

$$\Rightarrow BC = 5 \text{ cm}$$

+ Tính AH

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A, AH là đ/c

$$\Rightarrow AB \cdot AC = BC \cdot AH \text{ (hệ thức lượng)}$$

$$\Rightarrow 3 \cdot 4 = 5 \cdot AH$$

$$\Rightarrow 12 = 5 \cdot AH$$

$$\Rightarrow AH = 12 : 5$$

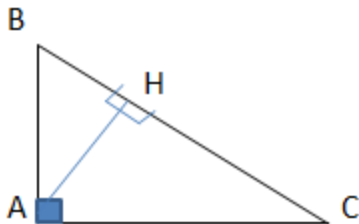
$$\Rightarrow AH = 2,4 \text{ cm}$$

c- Định lí 4: Trong một tam giác vuông, nghịch đảo bình phương đường cao ứng với cạnh huyền bằng tổng nghịch đảo của bình phương hai cạnh góc vuông

Chứng minh: SGK / 67

Chú ý: SGK / 67

Áp dụng: Cho tam giác ABC vuông tại A, AH là đường cao. Có AB = 6cm, AC = 8 cm. Tính AH

Ta có: $\triangle ABC$ vuông tại A, AH là đ/c

$$\Rightarrow \frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \text{ (hệ thức lượng)}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{AH^2} = \frac{1}{6^2} + \frac{1}{8^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{AH^2} = \frac{25}{576}$$

$$\Rightarrow AH^2 = 23,04$$

$$\Rightarrow AH = \sqrt{23,04} = 4,8 \text{ cm}$$